

In: 4848
c. 2

5577

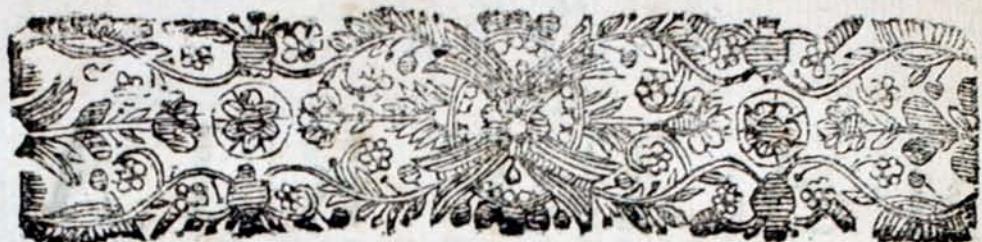
D. D.
DISSERTATIO
DE
MATERIA
MEDICA
IN
REGNO LAPIDEO,
QUAM,
CONSENT. NOBILISS. ET EXPER. FAC. MEDIC.
IN REG. ACAD. UPSALIENSI,
PRÆSIDE,
VIRO EXPERIENTISSIMO,
**Dn. Doct. CAROLO
LINNÆO,**

S:Æ R:Æ M:TIS ARCHIATRO,
MED. ET BOTAN. PROFESS. REG. ET ORD.
ACAD. IMPER. N. C. MONSPEL. BEROL. TOLOS.
STOCKH. ET UPSAL. SOCIO,
PRO GRADU DOCTORIS
PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI MODESTE SUBJICIT
ALUMNUS HELMFELDIANUS,

JOHANNES LINDHULT,
NERICIUS.
IN AUD. CAROL. MAJ. D. XVIII. MAJI, MDCCCLII.
HORIS, ANTE ET POST MERIDIEM, CONSVENTIS.

UPSALIÆ, Excidit L. M. HÖJER, R. A. Typ.

Q. F. F. Q. S.

§. I.

¶ innumeris fere Morborum cruci-
cibus subjecit hominem Natura; ita liberalitate quoque insigni Medicamentis providit perplurimis ex tribus suis regnis depromptis, ususque nostros ita sublevavit, ut morborum sat validum exercitum profligare valeamus opera, ut oportet, diligentiaque rite adhibita. Itaque Medicis campus horum trium regnum jam diu patuit, cuiusque etiam peramplum spatium emensi, plurima Naturæ munera justo aestimare, pretiosissimaque in nostros usus apse convertere didicerunt. Atque hoc negotio defunctus Nob. Dn. PRÆSES, Materiam Medicam nobis dedit, eorum locupletissimam Medicaminum, quæ præfertim ex Regno Vegetabili colligantur, quæque in Pharmacopœis nostris merito recondantur. Nec opera sua defuit Medicinæ Adjunctus Experientissimus D. D. STRÉN in iis juxta eruendis, quæ ex regno Animali ele-
ciantur salutis præfidia. Cum vero tertium adhuc reliquum sit Naturæ Regnum, videlicet Lapideum, quodque manum satis largam nobis porrigerem videmus; me operam prorsus non inutilem navasse existimaverim, si ejus Materiem Medicam, saltim qua simplicia, specimi-
ne

ne Academico explicare adgrediar. Et quo hoc fieret
concius, cumque prima palmariaque sit cognitio spe-
cierum, Nob. Dn. PRÆSIDIS *Systema Naturæ*, atque
Experientiss. Celeberrimique Dn. D. Profess. J. G. WAL-
LERII *Mineralogiam* sequi consultissimum duxi.

§. H.

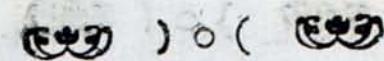
Quæ nobis præbet hoc Regnum medicamenta, re-
liquis *duriora* deprehenduntur ut plurimum; quæque
cum a vitæ viribus difficulter superari videantur, nec
in alimentum Corporis facile deduci queant, pleraque
nomine Medicamentorum heroicorum *venere*, atque
in iis potissimum casibus propinari sverunt, quibus
reliqua vix suffectura putarunt Viri, praxi Medica Ce-
leberrimi; scilicet rati

Ubi durus nodus durus cuneus,

§. III.

Majorum haud pauci plus superstitioni velificantes
quam arti, in Pharmacothecas ingesserunt farraginem
Lapidum, tam *Petrarum* quam *Fossilium*, quorum pluri-
mi parum vel omnino nihil Rei Medicæ adtulerunt in-
crementi, quippe qui odoris & saporis expertes, nec
solvuntur, neque aliam ullam habent vim exploratam,
nisi forte ab astris, quod fictum & a veritate alienum.
Sunt autem *Minerae* a salibus, sulphuribus & metallis par-
ticipantes, præsentis in primis instituti. Ex his vero
quot deinceps quantaque medicamenta nobis paremus,
edocet nobilissima artium Chemia, nostro ævo cultissima
& ad fastigium fere evecta.

Ast ne nimis exrefeat opus Exereitiumque meum
exsuperet vires, præparata *Chemica* heic omittere co-
gor, quorum videlicet præparatio atque vis & efficacia
nec hujus est loci; sufficerit mihi si simplicia lapides-
que satis enumeratos dedero.

I. PETRÆ.

1. SILEX cretaceus vagus. *Syst. Nat. p. 150.*

α) SILEX corneus intrinsece æqualis durissimus. *Wall. min. p. 80.*

LOCUS: Scania.

PHARM. SILEX *combustus.*

VIS: irresolubilis.

Frustranea.

USUS: infidus.

COMP. Fel vitri.

β) CARNEOLUS subdiaphanus exalbidus. *S. N. 150.*

ACHATES fere pellucida colore rubescente. *Wall. min. p. 82. N:o 1.*

LOCUS: Sardinia.

PHARM. LAPIS CARNEOLUS, *paratus.*

VIS: antecedentis.

USUS: antecedentis.

COMP.

2. MARMOR solibile: particulis micantibus arenaceis. *S. N. p. 151.*

CALCAREUS particulis scintillantibus. *Wall. min. p. 42.*

LOCUS: Rupes in variis Provinciis Sveciæ.

PHARM. CALX VIVA, *Lota, Aqua.*

VIS: effervescent cum acido. *Ustulatus effervescent cum aqua, attacida, corrovisa, venenata.*

USUS: externus Ulcera.

COMP.

3. MAR-

3. MARMOR fixum particulis difformibus. S. N.

p. 152.

GYPSUM particulis parallelipipedis & globosis concretum. *Wall. min. p. 52.*

LOCUS: Polonia, Gallia, Livonia.

PHARM. GYPSUM *præparatum.*

VIS: absorbens, antacida.

USUS: interne venenatus.

COMP.

4. MARMOR fixum, particulis arenaceis micantibus. S. N. p. 152.

GYPSUM particulis minimis punctulis nitens, polituram admittens. *Wall. min. p. 51. N:o 1.*

LOCUS: Extra Sveciam.

PHARM. ALABASTRUM *præparatum.*

VIS: absorbens.

USUS: antecedentis.

COMP. *Ungv. Alabastrinum.*5. MARMOR ~~quod~~ GYPSUM viride semipellucidum fissile. *Wall. min. p. 57.*

LOCUS: Hispania, Bohemia.

PHARM. LAPIS NEPHRITICUS *præparatus.*

VIS: dubia, stomachica?

USUS: Nephritis?

COMP.

6. MARMOR fixum, filamentis perpendicularibus parallelis. S. N. p. 152.

GYPSUM filamentis parallelis compositum. *Wall. min. p. 55. N:o 2.*

LOCUS: in Schisto Oelandiæ, West-Gothiæ.

PHARM. ALUMEN SCISSILE.

VIS: alabastrum.

USUS:

COMP.

7. SCHISTUS scriptura atra. S. N. p. 154.
FISSILIS mollior friabilis pictorius. *Wall. min. p. 71.*

LOCUS: Hunneberg W-Gothiæ.

PHARM. NIGRICA FABRILIS communis.

VIS: terrefris.

USUS: mechanicus.

COMP.

8. TALCUM particulis impalpabilibus diaphanis molliusculis convexis fissilibus. S. N. p. 156.

TALCUM albicans, lamellis subpellucidis. *Wall. m. p. 133.*

LOCUS: Venetiæ.

PHARM. TALCUM ALBUM.

VIS: cosmetica.

USUS:

COMP.

9. TALCUM particulis acerosis sparsis friabilibus subdiaphanis inquinantibus. S. N. p. 157.

TALCUM solidum semipellucidum pictorum. *Wall. min. p. 134. N. 2.*

LOCUS: Garpenberg.

PHARM. TALCUM VIRIDE.

VIS:

USUS: pictorius.

COMP.

10. AMIANTUS fibris papposis mollibus, S. N. p. 158

ASBESTUS fibris parallelis fragilissimis vix separabili-
bus. *Wall. min. p. 144.*

LOCUS: Fahluna, Dannemora.

PHARM. ALUMEN PLUMOSUM.

VIS: interne veneata. externe irritans.

USUS: externe Paralysis.

COMP.

II. MINERÆ.

ii. NATRUM *) fontium. S. N. p. 161.

LOCUS: Epsham, Seidlitz, *Totus Oceanus* **).

PHARM. SAL ANGLICUM.

VIS: purgans, antacida, mundificans.

USUS: Cachexia, Quartana.

COMP.

12. SELENITES spatofo - gypsea cuneiformis.

S. N. p. 162.

GYPSUM lamellis rhomboidalibus pellucidum. *Walk.*
min. p. 54. N. 1.

LOCUS: Fodinæ gypsee Galliæ.

PHARM. LAPIS SPECULARIS seu GLACIES
MARIAE.

VIS: absorbens.

USUS: mechanicus.

COMP.

13. NL

---

*) Natri figuram perfecte imitantur SAL MIRABILE Glaub. & POLYCHRESTUM PARISIENSE; cum autem prius a parte alkalina Salis comm. cum Ol. Vitrioli juncta, & posterius ab Alkali Nitri & Acido Sulphuris componantur, hæc, ordini Systematico inserere, ut artificialia, noluimus.

**) SAL ANGLICANUM obtineri potest ab omnibus Aqua marina, & non est artificiale sed naturale Sal; videtur quam proxime accedere ad naturum Salis mirabilis Glaub. Hinc Malovin contendit, Sal Anglicanum esse compositum Sale mirabili & Sale communi; ac id ipsum in Gallia obtineri eque ac in Anglia. Ab aqua marina Bothnica obtineri compertum est. Hæc observatio ab Ampliss. Dno Professore J. G. WALLERIO nobis communicata est.

13. NITRUM humi. *S. N. p. 163.*

NITRUM terra mineralisatum. *Wall. min. p. 165.*

LOCUS: ubique in locis tectis.

PHARM. NITRUM COMMUNE.

Depuratum s. crystalli minerales.

Spiritus acidus, dulcis.

Magnesia alba.

Lapis prunellæ.

Fixi Liquor.

Antimoniatum, Arcanum duplat.

VIS: acidæ essentialis, refrigerans, resolvens, purgans.

USUS: Febres Phlogisticæ, Inflammatio, Hydrops, Asthma, Sitis; Stranguria.

COMP. Spec. pro Ptisana laxativa Durieti; Lapis Medicamentosus; Antihecticum Poterii.

14. NITRUM quartzosum aqueum. *S. N. p. 163.*

CRYSTALLUS hexagona non colorata. *Wall. min. p. 108. N. 2.*

LOCUS: In saxis concavis.

PHARM. LAPIS CRYSTALLUS preparata.

VIS: frustanea, noxia.

USUS:

COMP. Pulvis Lac provocans.

15. NITRUM quartzosum coloratum. *S. N. p. 163.*

α) NITRUM quartzosum flavum.

GEMMA pellucidissima, duritie quarta, colore aureo, in igne permanente. *Wall. min. p. 117.*

LOCUS: In Fodinis Metallicis.

PHARM. TOPASIUS preparatus.

COMP. Species & confectio de Hyacintho.

(3) NE.

β) NITRUM quartzosum fulvum.

GEMMA plus minus pellucida, duritie nona, colore ex
flavo rubescente, igne liquefscens. *Wall. min. p. 121. n. 1.*

LOCUS: India

PHARM. HYACINTHUS ORIENTALIS
præparatus.

COMP. *Pulv.* Bezoart. *Sennerti*; *Pulv.* de Gutteta; *Pulv.* Pannon.
rubens. *Spec. cordiales temperatæ*; de Hyacintho. *Confect.* de
Hyacintho; Smaragdi.

γ) NITRUM quartzosum rubrum.

GEMMA pellucidissima, duritie secunda, colore rubro
in igne permanente. *Wall. min. p. 115. n. 1.*

LOCUS: Insula Zeylona.

PHARM. RUBINUS ORIENTALIS *præparatus.*

COMP. *Pulvis Pannonicus rubens*; Bezoart. *Sennerti*.

δ) NITRUM quartzosum purpureum.

GEMMA pellucidissima, duritie septima, colore viola-
ceo, in igne liquefscens. *Wall. min. p. 119. n. 1.*

LOCUS: Hispania, Italia, Germania.

PHARM. AMETHYSTUS ORIENTALIS
præparatus.

COMP.

ε) NITRUM quartzosum cœruleum.

GEMMA pellucidissima, duritie tertia, colore cœru-
leo in igne fugaci. *Wall. min. p. 116. n. 1.*

LOCUS: Silesia, Bohemia.

PHARM. SAPPHIRUS ORIENTALIS *præparatus.*

COMP. *Spec. Cordial. temperatæ*; de Hyacintho. *Pulv.* Pannon.
rubens. *Confect.* Smaragdi; de Hyacintho.

ζ) NITRUM quartzofum viride.

GEMMA pellucidissima, duritie quinta, colore viridi
in igne non permanente. *Wall. min. p. 117. n. 1.*

LOCUS: Peruvia.

PHARM. SMARAGDUS ORIENTALIS *præpar.*

COMP. *Corfæst.* Smaragdi. *Specif.* Cephalicum. *Pulvis* Bezoart. *Sennerti*; Pannon rubens. *Species* de Hyacintho; Cordiales temperatæ.

VIS: superstitionis, infida.

USUS:

16. MURIA aquæ Marinæ. S. N. p. 164.

MURIA marina. *Wall. min. p. 169.*

LOCUS: Mare, præfertim regionum calidarum.

PHARM. SAL COMMUNE. *Spirit. acidus. dulcis**).

VIS: stomachica, aphrodisiaca, calefaciens.

USUS, Scelotyrbe decrepitatum.

COMP.

17. MURIA fossilis. S. N. p. 164.

MURIA fossilis pura. *Wall. min. p. 168. n. 1.*

LOCUS: Polonia, Hungaria.

PHARM. SAL GEMMÆ.

VIS: antecedentis.

USUS: Oeconomicus.

COMP. *Elect.* Benedict. *Taxativum.* *Pulv.* ad suppositoria. *Ungv.* de Arthanita.

18. ALU-

*) Spiritus Salis dulcis cum charta emporetica caute applicatus, hirsutiem tollit & crines extirpat, auctore Nobilissimo Viro, Dno Archiatro ROSEN.

18. ALUMEN schisti. S. N. p. 165.

ALUMEN lapide fissili mineralisatum. Wall. min. p. 161.

LOCUS: Scania, Oelandia, W-Gothia.

PHARM. ALUMEN CRUDUM. Ustum.

Spiritus. Plegma.

VIS: acida, coagulans, adstringens, sophisticans.

USUS: extern. Scelotyrbe, Prolapsus, Hypersarcosis, Ulcus, Hæmorrhagia, Ophthalmia.

COMP. Lapis Medicamentosus. Empl. de Spermate Ranarum. Tinet, Gummi Laccæ. Ungv. Ægyptiacum.

19. ALUMEN marmoris rubicundi. S. N. p. 165.

ALUMEN lapide calcareo mineralisatum. Wall. m. p. 163.

LOCUS: Italia.

PHARM. ALUMEN ROCHÆ.

VIS: antecedentis.

USUS: rarer,

COMP.

20. VITRIOLUM ferreum viride cubicum. S. N.

p. 166.

VITRIOLUM ferri viride nativum. Wall. min. p. 157. n. 1.

LOCUS: passim in Pyritis & fodiis ferri.

PHARM. VITRIOLUM MARTIS*) COMMUNE.

*Tartarus vitriolatus Tachenii.**Holmensis.*

VIS: acida, coagulans, anthelmintica, vomitoria, adstringens.

USUS: Hæmorrhagia, Ulcera.

COMP. Pilulae de gummatibus. Pulv. ad vermes.

*) Vitriolum Martis artificiale a Limat. Ferri & Ol. Vitrioli paratur, Solutione & Crystallisatione,

21. VITRIOLUM cupri cœruleum dodecaëdron.

S. N. p. 166. *)

VITRIOLUM cupri cœruleum nativum. *Wall. min.*

p. 156. n. 1.

LOCUS: e Cypro adsportatur.

PHARM. VITRIOLUM CYPRINUM *Oleum.*

Spiritus. Plegma.

Colchotar.

VIS: corrosiva, coagulans, cathæretica.

USUS: *extern.* Hæmorrhagia, Vulnera, Hypersarcosis.

COMP. Lapis Medicamentosus.

22. VITRIOLUM zinci album oblongum. *S.N.p.166*

VITRIOLUM zinci album nativum. *Wall.min. p.157. n.1.*

LOCUS: Harcynia.

PHARM. VITRIOLUM ALBUM.

VIS: adstringens.

USUS: Ophthalmia.

COMP. Emplastr. Diapalma; de Spermate Ranarum; Sticticum. Theriacæ Andromacbi.

23. VITRIOLUM plumbi album.

LOCUS: sponte in fodinis plumbi; sed parcissime, hinc arte imitatur **).

PHARM. SACCHARUM SATURNI.

VIS: exsiccans, obtundens.

USUS: Erysipelas, Ophthalmia, Ulcera, Gonorrhœa.

COMP. Empl. Opodeldoch; Ungv. Nihili.

24. ELE-

*) Vitriolo huic simillimæ Crystalli, vel sic dicti flores viridis æris, ab aceto & viride æris conficiuntur, solutione & crystallisatione, colore saturato viridi gaudentes.

**) A Calce Plumbi & aceto destillato obtinetur, coccione & solita crystallisatione, Saccharum Saturni artificiale.

24. ELECTRUM opacum tenax. S. N. p. 167.

α) AMBRA binis vel trinis coloribus variegata. Wall.
min. p. 204 n. 1.

β) AMBRA unicolor nigra. Wall. min. p. 205.

LOCUS: Mare, præsertim Indiæ orientalis.

PHARM. AMBRA α) GRISEA β) NIGRA. Effentia.

VIS: ambrosiaca, nervina, cordial's, aphrodisiaca, excitans.

USUS: Scabies, Debilitas, Hypochondriasis.

COMP. Elix. vitæ; Bals. Apoplect.; Conf. Alkermes compl.; de Hyacintho; Pulv. Cacheoticus; Species Aromat. rosatæ; Cordiales temperatæ; de Hyacintho; Trochisci de Gall. Moschata; Massa ad fornacem.

25. ELECTRUM diaphanum solidum. S. N. p. 167.

SUCCINUM pellucidum. Wall. min. p. 200. n. 1. 3

LOCUS: Mare Balthicum.

PHARM. SUCCINUM ALBUM vel CARABE
CITRINUM, præparat.
Sal. Oleum, Balsm. Tinctura.

VIS:

USUS: (Fumus in Catarrhis.)

COMP. Empl. Diaphoret.; Opodædoch; Catagmaticum; Sticticum.
Specif. Cephalicum. Pulv. Bezoart. Sennerti; Cacheoticus;
Pro epithemate cordis. Species Diamoschi dulces. Trochisci. Al-
kekengi; de Carabe.

26. BITUMEN liquidum fuscum. S. N. p. 168.

BITUMEN liquidum crassius obscure brunneum. Wall.
min. p. 193. n. 1.

LOCUS: Rættwik. Dalekarliæ.

PHARM. PETROLEUM s. OLEUM PETRÆ
NATIVUM. rubrum, album.

VIS: expectorans.

USUS: Colica Pictonum! Dolores osteocopi.

COMP. Empl. Carminativum.

BITUMEN subfriabile atrum. *S. N. p. 168.*

BITUMEN solidum coagulatum. *Wall. min. p. 195. n. I.*

LOCUS Oelandia.

PHARM. **ASPHALTUM** seu **BITUMEN JUDAICUM.**

VIS:

USUS: *extern.* Ulcera foddida.

COMP. Theriaca *Androm.*; *Trochisci Cypheos pro Mithridatio.*

28. PYRITES ferreus scintillans amorphos. *S. N. p. 169.*

SULPHUR ferro mineralisatum, minera difformi pallide flava nitente. *Wall. min. p. 208.*

LOCUS: Dylta Nericiæ.

PHARM. **SULPHUR CITRINUM.** *Oleum.*

Stillatitium. Spiritus per campanam.

Griseum v. Caball. Hepar. Tinctura.

Flores. Balsamum.

Terra rubra. Lac.

VIS: expectorans, diaphoretica, inquinans, eccoprotica.

USUS: Tussis, Scabies.

COMP. Sulphurata. *Bals.* Anisatum, Fœniculatum, Juniperatum, *Te* rebinthinatum, Succinatum.

29. PYRITES nudus diaphanus. *S. N. p. 169.*

SULPHUR nativum purum flavum. *Wall. min. p. 206. n. I.*

LOCUS: Russia.

PHARM. **SULPHUR VIVUM.**

VIS: antecedentis.

USUS: antecedentis.

COMP.

30. PY-

30. PYRITES subnudus Arsenicalis micaceus.

S. N. p. 169.

ARSENICUM sulphure & lapide spatofo ac micaceo mineralisatum, minera flavescente. *Wall. min. p. 226.*

LOCUS: Hungaria.

PHARM. AURIPIGMENTUM.

VIS: mechanica.

USUS: pictorius.

COMP.

31. ARSENICUM nudum album. *S. N. p. 170.*

ARSENICUM nativum album. *Wall. min. p. 223.*

LOCUS: Germania.

PHARM. ARSENICUM ALBUM.

Citrinum.

Rubrum.

VIS: maxime corrosiva. (*Praefat non uti.*)

USUS: Febr. intermittens?

COMP.

32. ARSENICUM cinereo - cœrulescens micans.

S. N. p. 170.

COBALTUM arsenico mineralisatum, minera difformi, granulis colore plumbeo micantibus. *Wall. min. p. 231. n. 1.*

LOCUS: Los Helsingia.

PHARM. CADMIA METALLICA seu COBALTUM.

Cœruleum factitium.

Smaltum.

VIS: antecedentis, debilior.

USUS:

COMP.

33. HYDRARGYRUM nudum. S. N. p. 171.

HYDRARGYRUM nativum. Wall. min. p. 218.

LOCUS: Hungaria.

PHARM. MERCURIUS. ARGENTUM VIVUM.

1. depuratum,

Præparata,

2. Aethiops min. fit ex 1. & Sulphure, trituratione.

3. Merc. sublim. corrosiv. ex 1. Aqua forti & Sale comm. de-
crep., sublimatione.

4. - - dulcis: ex 2. & Mercur. vivo, tripla sublimatione.

5. - - præcipit. albus: ex 1. in Aqua forti soluto, præcipita-
tione c. Sale muriatico.

6. - - ruber: Priori solutione evaporata, reverberat
tur residuum.

7. - - Viridis: ex 1. & Cupro in Aqua forti solutis,
evaporatione & digestione c. aceto.

8. - - Luteus s. Turpethum minerale: ex 1. & Ol.
vitrioli, solutione & præcipitatione c. Oli-
eo tartari per deliqu.

9. Arcan. corallinum: e 6. & alkohol vini quadrupl. incensione.

10. Panacea Lemmeriana: ex 4. octies iterata sublimatione.

VIS: fialogoga, anthelmintica.

USUS: Syphilis! Scabies, Infecta, Scirrhos.

COMP. Ungv. Pediculorum; Emplastr. de Ranis c. Mercurio.

34. HYDRARGYRUM rubrum pyriticosum. S.

N. p. 171.

HYDRARGYRUM sulphure mineralisatum, minera ru-
bra. Wall. min. p. 219.

PHARM. CINNABARIS *) NATIVA. præparata.

VIS: hydrargyrii; sed minus solubilis.

USUS: antecedentis.

COMP. Specif. Cephalicum.

35. STI-

---

*) Cinnabaris Antimonii post destillationem Butyri,
aucto ignis gradu, obtinetur; Cinnabaris vero factitia,
a Mercur. viv. & Sulphure sublimatur.

35. STIBIUM fibris capillaribus sparsis. S. N. p. 172.
 ANTIMONIUM magna copia sulphuris mineralisatum,
 lanæ instar fibris capillaribus separatis. Wall. min. p. 238.
 LOCUS: Gallia.

PHARM. MINERA ANTIMONII hungarica.

I. ANTIMONIUM CRUDUM.

Præparata.

2. *Antim. Butyrum*: ex Mercur. sublimat. corrosivo & i. destillatione.
  3. - - *Regulus*: ex I. Nitro & Tartaro liquatis, coni fusorii vibratione subsideat.
  4. - - *Sulph. auratum*: ex Reguli præced. scoriis, in Aqua coctis, præcipitatione cum acido.
  5. - - *Flores albiss.* ex I. in Aqua Regis soluto & præcipitato Aqua pura.
  6. - - *Flores rubri*: ex I. & Sale Ammon. præcipitatione & lotione Aqua.
  7. - - *Clyffus s. Spirit.* ex I. Nitro & Sulphure, destillatione.
  8. - - *Diaphoreticum*: ex I. & Nitro, detonatione.
  9. - - *Hepar*: ex I. & Nitro, detonatione.
  10. - - *Regulus Martialis*: ex I. & Ferro, liquatione & detonatione cum Nitro.
  11. - - *Diaphoret. Mart. Ludov.* ex I. & Ferro, liquatione, detonatione c. Nitro & edulcoratione.
  12. - - *Vitrum*: ex I. calcinatione.
  13. - - *Tinctura*: ex anteted. & Spiritu ærugininis, digestione.
  14. - - *Cerussa*: ex 3. & Nitro, detonatione & edulcuratione;
 VIS: evacuans, pellens.
 USUS: Dotor Osteocopus, Ulcus, Scabies, Lippitudo.
- COMP. *Mercurius vitæ correctus*: ex 2. Aqua puræ infillato & subsidentiu præcipitato. *Bezoarticum minerale*: ex 2. vel 4. & Spiritu Nitri, digestione, evaporatione & reverberatione. *Crocus Metallorum*: ex 9. coctione in Aqua pura & præcipitatione aceto vini. *Aqua Benedicta Rulandi* ex 12 & vino, infusione.

36. STIBIUM striatum. S. N. p. 172.
 ANTIMONIUM sulphure mineralisatum striatum. Wall.
 min. p. 238. n. 4.
 LOCUS: Dalekarlia.
 PHARM. MINERA ANTIMONII svecica.
 VIS: antecedentis.
 USUS:
 COMP. *Spiritus Apoplecticus mineralis.*

37. VISMUTUM nudum. S. N. p. 173.
 VISMUTUM nativum. Wall. min. p. 242. n. 2.
 LOCUS: Germania. (rium).
 PHARM. BISMUTUM f. MARCASITA. Magiste.
 VIS: dubia; (*præcipitatum*) cosmetica.
 USUS:
 COMP..

38. ZINCUM canum galena intertextum. S. N. p. 174.
 ZINCUM sulphure ac plumbo vel ferro mineralisatum,
 colore obscuro, particulis micantibus? Wall. min. p. 247.
 LOCUS: Rättvik Dalekarliae.
 PHARM. ZINCUM. Flores, Nihilum album.
 VIS: (*Flores*) extern. exsiccans.
 USUS: Ulcus, Lippitudo, Intertrigo!
 COMP..

39. ZINCUM terrestre. S. N. p. 174.
 ZINCI minera terrea, colore flavescente aut fusco.
 Wall. min. p. 247.
 LOCUS: Polonia, Hungaria.
 PHARM. LAPIS CALAMINARIS. f. CADMIA
 FOSSILIS. Tertia.

VIS: antecedentis.
 USUS: Erysipelas externe.
 COMP. *Empl. de Lap. calaminari;* Opodeldoch; defensivum; Sticticum.

40. FERRUM retractorium solidum. S. N. p. 176.
FERRUM mineralisatum, minera cinereo-nigra, magneti amica. Wall. min. p. 256. n. 1.

LOCUS: Dannemora.

PHARM. CALYBS. Limatura. *Crocus adstringens.*
Ferrugo. aperitivus.
Præparatus. Tinctura aperitiva.
Scoriæ præp. Sapa.

VIS: tonica, adstringens, antacida.

USUS: Cachexia, Hypochondriasis, Diarrhœa, Chlorosis, suppressione menstruum.

COMP.

41. FERRUM intraetabile, fibris centralibus rubris. S. N. p. 175.

FERRUM mineralisatum, minera figurata rubra aut tritura rubente. Wall. min. p. 260. n. 1.

LOCUS: Anglia, Germania.

PHARM. LAPIS HÆMATITES. *præparatus.*

VIS: antecedentis.

USUS:

COMP. *Emplastr. ad Rupturas; Stricticum.*

42. FERRUM intraetabile squamoſo-striatum. S. N. p. 176.

FERRUM mineralisatum, minera durissima, rapaci solida, magneti refractoria, colore fusco vel ferreo. Wall. min. p. 267.

LOCUS: Europa australior.

PHARM. LAPIS SMIRIS.

VIS:

USUS: mechanicus.

COMP.

43. FERRUM attractorium. S. N. p. 176.

FERRUM mineralisatum, minera ferrum trahente ac repellente & polos mundi ostendente. *Wall. min. p. 262 n. 1,*

LOCUS: Lapponia, Gagne.

PHARM. LAPIS MAGNES. *præparatus.*

VIS: ferri.

USUS: Colica?

COMP. *Empl. Sticticum; Opodeldoch.*

44. CUPRUM nudum informe. S. N. p. 178.

CUPRUM nativum. *Wall. min. p. 276.*

LOCUS: Klewa Smolandiæ, Riddarhyttan.

PHARM. ÆS. Squamæ. *Crocus.*

Ustum.

Viride. Spiritus.

VIS: corrosiva, *interne* caute.

USUS: Ophthalmia.

COMP. *Aqua Ophthalmica Saphyrina Schroederi.*

45. CUPRUM cœruleum. S. N. p. 179.

JASPIS, colore cœruleo & alio mixto, cupriser. *Wall. min. p. 97.*

LOCUS: Asia & Africa.

PHARM. LAPIS a) LAZULI *præparatus.*

Ultramarin.

b) ARMENUS verus *præparatus.*

Cœruleum montanum.

VIS:

USUS: mechanicus.

COMP. a) *Confectio Alkermes.*

46. PLUM-

46. PLUMBUM nudum. *S. N.* p. 180.

PLUMBUM nativum. *Wall. min.* p. 292.

LOCUS: Germania.

PHARM. PLUMBUM *ustum*. *Ochra factitia*.

<i>Lithargyrum</i> .	{	<i>Auri</i> ,
<i>Cerussa</i> .		<i>Argenti</i>
<i>Minium</i> .		<i>acet.</i>

VIS: exsiccans, obtundens, adstringens, obstopans.

USUS: Dolor Osteocopus, Rheumatismus, Ulcus.

COMP. (*ustum*) *Unguent.* de Tutia.

47. STANNUM crystallis pyramidatis irregularibus nigris. *S. N.* p. 181.

STANNUM ferro & arsenico mineralisatum, minera crystallifata, figura polyëdra, diverso colore. *Wall. min.* p. 202. n. 5.

LOCUS: Persberg Sveciae.

PHARM. STANNUM Anglicanum.

Bezoarticum Joviale.

VIS: Anthelmintica?

USUS:

COMP. Antihæsticum *Poterii*; Aurum & Argentum musicum.

48. STANNUM crystallis tessellatis rubicundis.

S. N. p. 181.

GEMMA plus minus pellucida, duritie octava, colore obscure rubro in igne permanente, lapide liquefaciente. *Wall. min.* p. 120.

LOCUS: in fodina nova Cuprimontana Sveciae.

PHARM. GRANATUS. *præparatus.*

VIS: dubia.

USUS: infidus.

COMP.

49: ARGETUM nudum. *S. N. p. 183.*

ARGENTUM nativum. *Wall. min. p. 307.*

LOCUS: Brattfors Wermelandia.

PHARM. **ARGENTUM** foliatum. *In conchis.*

Lapis infernalis. Bezoart. Lunare.

Tinctura Lunæ.

VIS: politica.

USUS: oeconomicus.

COMP. *Species cordiales temperatae; de Hyacintho. Confect. de Hyacintho.*

50. AURUM nudum Petræ. *S. N. p. 184.*

AURUM nativum lapidibus diversis vel mineris inhæ-
rens fixum. *Wall. min. p. 321.*

LOCUS: Smolandia.

PHARM. **AURUM** foliatum. *In conchis.*

Fulminans. Bezoarticum solare.

VIS: antecedentis.

USUS: antecedentis.

COMP. *Confect. de Hyacintho. Pulv. Bezoart. Sennertii, Epilepticus de Gutteta. Species de Hyacintho; Cord. temper.*

III. FOSSILIA.

51. TOPHUS calcareus cylindricus perforatus.

S. N. p. 189.

PETRIFICATUM vegetabile radicis arborum vel plan-
tarum. *Wall. min. p. 335.*

LOCUS: Marchia Electoralis Prussiæ nova.

PHARM. **LAPIS OSTEOCOLLA** cruda. *præpar.*

VIS: adstringens.

USUS: Fracturæ.

COMP.

52. PUMEX pyritæ cinereus. S. N. p. 192.

PORUS igneus lapidis Asbesti. Wall. min. p. 328. n. I.

LOCUS: Montes ignivomi.

PHARM. LAPIS PUMEX.

VIS: mechanica.

USUS: Tartarus dentium.

COMP. Pulv. ad dentrificia.

53. ÆTITES embryone lapilluloſo libero. S. N. p. 193.

LITHOTOMI cavitate latente donati. Wall. min. p. 407. n. I.

LOCUS: Helvetia.

PHARM. LAPIS ÆTITES f. AQUILÆ.

VIS: superstitionis.

USUS: Partus difficilis?

COMP.

54. TARTARUS vini salinus. S. N. p. 194.

TARTARUS. Wall. min. p. 181.

LOCUS: Dolia vini.

PHARM. TARTARUS. albus. Ruber.

Spiritus. Oleum deſt.

Cremor. p. deliqu.

Calcinat. ad albed. Tartarisat.

VIS: acida, eccoprotica.

USUS: Febris calida.

COMP. (Cremor.) Passulæ laxativæ. Pulv. Polychrest. de Tribus: Species diajalappæ. Syrupus Fol. Sennæ.

55. CALCULUS gastricus solidus tunicatus. S. N. 195.

CALCULI animalium caprini generis crustacei. Wall. min. p. 417. n. I. 2.

LOCUS: Ventriculi plicæ in Capris.

PHARM. LAPIS BEZOAR α) ORIENT. Tinctura.

β) OCCIDENTALIS.

VIS: Diaphoretica, alexipharmacæ.

USUS: in Febribus exanthematicis.

COMP. Pulv. Bezoart. Sennerti..

56. CAL-

56. CALCULUS testæ concharum. S. N. p. 195.

CALCULI animalium concharum. Wall. min. p. 412.

LOCUS: Testæ CONCHÆ Fn. Svec. 1331. apud nostrates.

PHARM. MARGARITÆ α) ORIENTALES.

β) OCCIDENTALES.

VIS: calcarea, absorbens.

USUS: Acidum spontaneum.

COMP. Saccharum Perlatum. *Confect. de Hyacintho. Specif. Cephal. Pulv. Bezoart. Sennerti; Cacheoticus; Epilepticus; Pannonicus ruber. Species Cordiales temp.; de Hyacintho; Diamargaritæ ton frigid.; Diamoschi dulces; Diarrhodon. Abbatis.*

57. HELMINTOLITUS testacei. S. N. p. 196.

PETRIFICATA animalia vermium Holothuriorum.
Wall. min p. 365.

LOCUS: Råttvik Dalekarliæ.

PHARM. LAPIS LYNCIS f. LYRICUS. *præpar.*

VIS: calcarea.

USUS: exoletus.

COMP.

58. HELMITHOLITUS zoophyti. S. N. p. 196.

ECHINORUM claviculæ lapideæ. Wall. min. p. 383.

LOCUS: Scania.

PHARM. LAPIS JUDAICUS. *præparatus.*

VIS: Spati.

USUS: antecedentis.

COMP.

59. MARGA ochracea rubra. S. N. p. 204.

OCHRA rubra cretacea. Wall. min. p. 266.

LOCUS: in Marmore & Cote inter rimas per Dalekarl.

PHARM. RUBRICA FABRILIS.

VIS: adstringens.

USUS: mechanicus.

COMP.

60. MAR-

60. MARGA friabilis flavescentia.

GLAREA indurata cohærens aspera. *Wall. min. p. 325.*

LOCUS: in fodinis Mauritanie.

PHARM. TERRA TRIPOLITANA.

VIS: absorbens.

USUS: Intertrigo, mechanicus.

COMP.

61. OCHRA ferri lutea. S. N. p. 205.

FERRI terra præcipitata, non mineralisata. *Wall. min. p. 265.*

LOCUS: ubique ad Acidulas & in paludibus.

PHARM. OCHRA NATIVA s. FOSSILIS.

VIS: adstringens, exsiccans.

USUS: externus.

COMP.

62. OCHRA cupri viridis. S. N. p. 205.

CUPRUM solutum vel corrosum, præcipitatum, viride.

Wall. min. p. 278.

LOCUS: Ad fodinas Cupri frequens.

PHARM. VIRIDE MONTANUM,

VIS: cupri.

USUS: pictorius.

COMP.

63. CRETA subrupestris alba. S. N. p. 206.

CRETA cohærens solida. *Wall. min. p. 12.*

LOCUS: Montes Galliae, Anglie, Daniæ.

PHARM. CRETA. Pulverisata lota.

VIS: calcarea, absorbens.

USUS: Acidum spontaneum. Soda.

COMP.

64. CRETA friabilissima, lævissima, non cohærens, alba. *Wall. min. p. 14.*

LOCUS: Germania, Helvetia.

PHARM. LAC LUNÆ f. STENOMARGA.

VIS: absorbens, laetifera?

USUS:

COMP.

65. CRETA viridis. *Wall. min. p. 16.*

LOCUS: Smirna.

PHARM. TERRA VIRIDIS.

VIS:

USUS:

COMP.

66. HUMUS rubra obscure rubescens. *Wall. min. p. 8.*

LOCUS: Anglia.

PHARM. TERRA ANGLICANA.

VIS:

USUS: pectorius.

COMP.

67. UMRRA candide fusca. *Wall. min. p. 9.*

LOCUS: Europa.

PHARM. UMBRA f. UMBRICA,

VIS:

USUS: antecedentis.

COMP.

68. UMBRA obscure fusca. *Wall. min. p. 9.*

LOCUS: Colonia.

PHARM. TERRA COLONENSIS.

VIS:

USUS: antecedentis.

COMP.

S. N. p. 207.

ARGILLA pinguis. *Wall. min. p. 19.*

α) ARGILLA ore liquefscens alba.

BOLUS alba.

LOCUS: Goldtbergia. Turcia.

PHARM. BOLUS ALBA. *Terra sigill. alba f. Militens.*
Turcica.

β) ARGILLA ore liquefscens flava.

BOLUS flava.

LOCUS: Silesia.

PHARM. TERRA SIGILLATA CITRINA,
Silesiaca f. Strigensis.

γ) ARGILLA ore liquefscens rubra.

BOLUS rubra.

LOCUS: Persia, Armenia, Gallia, Germania.

PHARM. BOLUS ARMENA.

RUBRA. *Terra sigillata rubra.*

δ) ARGILLA ore liquefscens carneæ.

BOLUS colore carneo.

LOCUS: Lemnus.

PHARM. TERRA LEMNIA.

VIS: plastica, exsiccans.

USUS: exoletus.

COMP. γ) Elect. Diascord. Cerat. Santalini. Spec. & Confect. de Hyacinth. Pulv. Dysent. ; Pannon. rub. Troch. Alkekeng. Empl. Catagmat. Lapis Medicamentosus. δ) Elect. Diascord. Tberiaca Androm. Confect. de Hyacinth.

APPENDIX.

70. SAL AMMONIACUM in glebas igne subterraneo concretum. *Wall. min. p. 187.*

LOCUS: Italia.

PHARM. SAL AMMONIACUM. *Spiritus volatilis. acidus.*

VIS: incidens.

USUS: Febris.

COMP. Flores Martiales. *Ungv. Ægyptiacum.*

71. BORAX crudus cœrulescens hexangularis.
Wall. min. p. 189.

LOCUS: India orientalis.

PHARM. BORAX VENETA.

VIS: emmenagogue.

USUS: Suppresso Lochiorum, mensium.

COMP. Sal sedativum *Hombergii.*

72. MICA pictoria manus inquinans. *Wall. min.*
p. 131. n. 1.

LOCUS: Finlandia.

PHARM. PLUMBAGO.

VIS: mechanica.

USUS: pictories.

COMP.

